

Recensie de Volksrant Origin ★★★★★/★★★★

De sterke Scapino-dansers tillen de choreografieën in het danstweeluik ‘Origin’ naar een hoog niveau

In ‘Kiss the Darkness’ krijg je een beeld van een vrouw die worstelt met haar jeugd in China en ‘Killing the Butterfly’ ademt de invloed van Israëliische meesterchoreografen.

‘Kiss the Darkness’ van choreograaf Xingxing Gong tijdens het tweeluik ‘Origin’ door Scapino Ballet Rotterdam Beeld Bart Grietens

Het is gissen naar wat de twee in Nederland onbekende gastchoreografen precies willen vertellen met hun debuut bij Scapino Ballet Rotterdam, tijdens het danstweeluik *Origin*. Ze geven hints, maar soms nog te versluierd om het danstheater bij de lurven te kunnen grijpen. Met wat vrije interpretatie kom je een eind. En de sterke Scapino-dansers tillen alles naar een hoog niveau. Vooral bij de Israëliische choreograaf Lior Tavori lees je hierdoor in de energieke groepschoreografie *Killing the Butterfly* (★★★★☆) een relaas over het afbreken en opbouwen van een samenleving.

De Chinese Xingxing Gong opent *Kiss the Darkness* (★★★☆☆) met verwijzingen naar haar beladen jeugd in het repressieve China van de eenkindpolitiek. Als vierde

meisje – ongepland - kreeg ze pas bestaansrecht toen ze in haar tienerjaren extreem goed bleek in klassieke (Chinese) dans. Dat het duister in *Kiss the Darkness* plotsklaps oplost in een romantisch slotduet op *Look at me* van singer-songwriter Damien Rice, komt nogal uit de lucht vallen; de choreograaf doelt op haar redding: de kennismaking met moderne dans. Maar de opening is sterk: een man licht op, verscholen in een somber woud van stoffen boomstammen waarna een warm beschenen collega (Lucas Donner) met fraai rollende schouderbladen en sierlijk uitslaande armen een vluchtweg zoekt naar de vrijheid. Halverwege levert danser Ruochen Wang een gevecht met een te grote schoen aan een hondenriem; hij raakt verstrikt in het felrode elastiek. Je kunt er restricties van het Chinese regime in zien.

Ook danseres Sana Sasaki valt op wanneer ze als meisje (Gongs jeugdversie, die zich vaak moest verstoppen) uit een jaskraag tevoorschijn schiet en dartel van hand tot hand gaat. Regelmatig wordt ze door anderen voortbewogen of vooruitgeschoven. Als reddende engel van dit zestal. Zo krijg je met moeite toch een beeld van een vrouw met complexe Chinese wortels.

Tavori kiest in *Killing the Butterfly* voor een dominant toneelbeeld met een bak vol kurkkorrels links en een open veld rechts. De zandbak fungeert eerst als bubbel voor een eenling. Later lijken de dansers – verschillend gekostumeerd in rood- en bruintinten – erin te vechten voor een positie onder bruto mannelijk leiderschap. Wanneer dat systeem figuurlijk ineenstort, krijgt Kim van der Put de ruimte voor een nieuw begin op het braakliggende terrein met een kwetsbare solo. Een voor een sluiten de dansers zich op teenpunten bij haar aan. Uiteindelijk grijpen ze elkaar in een rijdans energiek bij de schouders, als in een volksdans, verwijzend naar Tavori's wortels in Israëlische folkloredans. Zijn choreografie ademt invloeden van Israëlische meesterchoreografen als Hofesh Shechter, Ohad Naharin en het duo Sharon Eyal & Gai Behar. Op dat topniveau is Tavori zeker nog niet. Maar hij doet bij Scapino een energieke gooi.